

[Funck Jensen.]

taler mest. For hvad sker der, når de unge i forlovelsestiden går, skal vi sige, i biografen? Så tager staten forlystelsesskat. Ja, men hvad sker der så, hvis de bliver hjemme og hygger sig ved en kop kaffe og en cigaret? Jo, så tager staten told af kaffen og skat af cigaretterne. Et beskedent forbrug på blot en 20 stk.s pakke om ugen for hver af de to bliver alene i cigaretskat et par hundrede kroner om året. Og hvad sker der, hvis de lader sig friste til at tippe? Ja, så tager staten sin klækkelige andel. Hvad sker der, hvis de holder fødselsdagsgilde og sætter sodavand og øl på bordet? Staten tager skat, selv af det såkaldt skattefrie øl og mineralvand. Og hvad sker der, når de køber forlovelsesringe? Staten tager smykkeskat. De kan i deres forlovelsestid dårligt røre sig, uden at staten gør angreb på deres spareevne hver eneste dag. Alene cigaretskatten af et beskedent forbrug bliver, som jeg nævnte før, 200 kr. om året, medens statens rentetilskud, 3 pct. af de maksimale lånebeløb 3 000 kr., er 90 kr. for det første år, faldende i de 6 år, lånet løber, med 15 kr. om året. Hele hjælpeforanstaltningen består altså, hvis lånet er på det maksimale beløb 3 000 kr., i følgende:

3 pct. rente af 3 000 kr. det 1. år	90 kr.
3 — — — 2 500 — — 2. —	75 —
3 — — — 2 000 — — 3. —	60 —
3 — — — 1 500 — — 4. —	45 —
3 — — — 1 000 — — 5. —	30 —
3 — — — 500 — — 6. —	15 —

ialt... 315 kr.

Sammenholder man denne rentebesparelse på 315 kr., som det unge par får ifølge loven i løbet af 6 år, med den årlige beskatning på 200 kr. blot på et beskedent cigaretforbrug, ser man, at det, loven maksimalt giver de unge i løbet af 6 år, kun er, hvad de selv har betalt i tobaksskat på 1½ år, rent bortset fra de mange andre direkte og indirekte skatter, de har betalt.

Man kommer i denne forbindelse til at mindes, hvad en stor statsmand engang sagde: Det er statens opgave at sørge for, at folk kan sove roligt i deres senge, men det er folks egen opgave at anskaffe sengene. Her gør vi noget nær det modsatte: vi giver dem sengene, men plager dem iøvrigt med skatter og på så mange andre måder, at de ikke kan sove roligt i deres senge.

Men vi er såmænd ikke ved enden endnu. Statens greb i de unges lommer tiltager, når de gifter sig. Der er told på møbelstoffer og gardinstoffer, der er told på en række hjælpemidler til møbelfabrikation, på køk-

kenudstyr, glas, porcelæn, elektriske lamper, radiolamper og meget andet, som hører et ungt hjem til. Og så endelig som en ekstra animering til opsparing kommer sambeskatningen. Det er jo en kendsgerning, at mange unge i de første år fortsætter med begge to have erhverv for at komme over den første vanskelige tid, og det straffes af det offentlige med en voksende skattebyrde.

Lovforslaget hører så afgjort til dem, der tager ansvaret fra folk og lægger det over i andres hænder. Sparekasserne skal tage en del af ansvaret. De unge skal stille hos møbelhandleren med særlige anvisninger; rigtige penge tør man ikke give dem, af frygt for, at de så bruger dem på en anden måde end den, loven foreskriver. Der findes i loven mulighed for at yde lån både til unge, der forud har foretaget en vis opsparing, og til unge, der ikke har sparet op, men af andre grunde findes værdige. Sparekasserne skal kontrollere, at de unge selv har sparet op, men hvem skal i det sidstnævnte, særlige tilfælde kontrollere f. eks. tilstedeværelsen af et eventuelt svangerskab? Det er vel ikke meningen, at sparekassen skal kontrollere både likviditeten og graviditeten?

Staten skal tage tab ud over den femtedel, som sparekasserne bærer, af de lån, som der står opsparing bagved, og staten skal tage hele tabet af andre lån. Desuden skal staten tage udgiften ved udvalgene, konsulenterne og hvad der ellers kan løbe på. Ja, jeg siger, at staten skal bære alt dette, men det er naturligvis underforstået, at det er skatteyderne, der skal; det er de unge mennesker selv, der må bære alle omkostningerne, før eller senere, på den ene eller den anden måde. Det er de unge, der skal „låne“, det er dem, der skal betale, og det er dem, der skal kontrolleres. Det er dem, der efterhånden skal høste den erfaring, at hele denne bosætningslånlov er lige så nøgen som kejseren i de nye klæder.

Hvis lovforslaget ophøjes til lov og ungdommen strømmer til for at få disse lån, skal man imidlertid ikke lade sig foranledige til at tro, at det skyldes, at ungdommen er imponeret over alt det, den får, nej, det vil blot være udslag af den tankegang, som desværre er ved at være almindelig hos mange: at man skal tage, hvad man kan få, hos staten, for hvis man ikke holder sig til for at få i alt fald nogle af sine egne skattepenge igen, så er der bare andre, der render af med dem.

Det er denne uhyggelige mentalitet, politikerne dels skaber i befolkningen gennem